

[Fuglsang.]

med fællesmarkedets fiskeripolitik, som ellers i forvejen koster dyrt for dansk fiskeri.

I modsætning til forligets andre poster tales her mindst muligt om, hvor pengene skal komme fra. Her synes tankegangen at være, at man tager noget fra daginstitutionerne, begrænser uddannelsesmulighederne, holder igen på boligbyggeriet eller over for pensionisterne osv. i den skure. Hyklerisk, fordi netop de, der ivrer mest for at øge militærudgifterne, samtidig er de mest kyniske, når det gælder nedskæringer. De vil være forsvarsvenner, så længe andre betaler for dem. Prisen for militæret kan ikke mindst aflæses i vores stigende gæld og rentebyrder. Ingen vil vel trods alt forsøge at bilde folket ind, at vi i de følgende 4 år kan bruge 26.000 mill. kr. til uproduktive formål, uden at det vil påvirke vor gæld, ganske som en væsentlig del af vores nuværende gæld har sit udspring i de 28 mia kr., vi har brugt i løbet af de seneste 6 år.

Spørgsmålet er naturligvis, hvad befolkningen får for de mange penge, som de betaler til militæret, et spørgsmål, som for øvrigt også har betydning militært set, nemlig for soldaternes kampmoral. Det var bl. a. afgørende for, at USA trods sin uhyre materielle overlegenhed ikke kunne klare hverken Vietnam eller Korea, at titusinder deserterede, og andre gik moralsk til grunde, fordi de ikke troede på det, de blev sat til at kæmpe for.

Hvad Danmark angår, har vi for længst forkastet den fædrelandskærlighed, man tidligere brugte som undskyldning, og vil erstatte den med kamp for Europa, atlantisk fællesskab eller fri verden. Man kan se i fremsættelsestalen, hvordan man, før folkettinget får det at vide, har drøftet væsentlige dele med NATOs generalsekretær, formanden for NATOs militærkomité og den øverstkommanderende for NATOs styrker i Europa. Sidst i rækken kommer folkettinget.

Man misbruger igen begreber som demokrati og menneskeret over for de arbejdere, man ikke sikrer retten til arbejde eller retten til at bruge deres organisationer i kampen for menneskelige forhold, over for de unge, hvis ret til en uddannelse og til en meningsfyldt tilværelse man beskærer.

Hvad hæren selv angår, så burde en demokratisk hær og især dens officerskorps i sin sammensætning være en genspejling af den befolkning, hvis interesser man angiveligt skulle

forsvare. Jeg ved ikke, om forsvarsministeren har undersøgt, hvor mange højere officerer der er kommet fra den arbejderklasse, som både hans og mit parti vælgermæssigt bygger på.

Der var engang, da forsvarsministerens forgængere kaldte sig krigsministre, og en af dem fremsatte oven i købet et forslag om fuldstændig afrustning. Dengang kunne man med nogen ret kalde sig forsvarsminister, hvis man overhovedet kunne kalde sig noget. I dag er det falsk reklame, ikke fordi jeg betragter forsvarsministeren som særlig krigerisk, men fordi vor hær, flåde og luftvåben i den grad er underordnet en aggressiv militærblok som NATO, dens beslutninger og dens målsætning. Det fremgår for øvrigt også af de øvelser, der er foretaget med napalm foruden kampmidler, som ifølge dagspressen ikke er fremmede for vort forsvar, nemlig kemiske og biologiske, altså hvad man betragter som udprægede angrebsvåben.

Nu vel, man vil føre dette forlig igennem, man vil fortsat forsøge at retfærdiggøre sig og, som man plejer at kalde det, skaffe sig folkelig rygdækning ved at vildlede befolkningen på en måde, som vi næsten kun kender fra besættelsen, da vi også skulle lytte til Sverige for at få lidt at vide om vores egne forhold. Men det kan og må ikke være det sidste ord i denne sag. Derfor bør det være en af fremtidens opgaver at rejse en folkestemning mod dette militære vanvid, og samtidig med at jeg må sige, at vi stemmer imod dette forslag, naturligvis, vil vi være med blandt de kræfter, som vil søge at føre en kamp imod militarismen i vort land.

Niels Helveg Petersen (RV):

Det radikale venstre er imod dette forslag om en 4-årig forlængelse af forsvarsforliget, og det radikale venstre agter at stemme imod dette forslag.

Det er indeholdt i de aftaler, der er indgået, at der mellem partierne, der står bag forliget, i forligsperioden kan optages drøftelser om eventuelle budgetændringer under hensyntagen til den sikkerhedspolitiske situation og under hensyntagen også til den økonomiske udvikling i den civile sektor, som det siges. Der kan optages drøftelser, men ingen part i forliget har ret til at kræve besparelser i de militære budgetter, hvis der bliver tale om nedskæringer på andre områder.

Jeg anser dette for at være urimeligt og ufornuftigt. Det sagde det radikale venstre før val-